

ทำไมต้องมี กรรมการรู้เรื่องการเงิน

ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีเกี่ยวกับโครงสร้างของคณะกรรมการกำหนดไว้ว่าต้องมีกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 3 คนประกอบเป็นคณะกรรมการตรวจสอบ ทั้ง 3 คนต้องเป็นกรรมการอิสระและอย่างน้อย 1 ใน 3 คนต้องมีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ด้านบัญชีการเงิน ตามเจตนารมณ์ของทบทวนการเน้นที่ความรู้ความเข้าใจเรื่องบัญชีหรืองบการเงิน ต้องการให้คณะกรรมการตรวจสอบกำกับดูแลทั้งงบการเงินที่ต้องจัดทำและเปิดเผย มีความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นไปตามมาตรฐาน ไม่ซุกซนข้อมูล แต่บัญชีหรือใส่ข้อมูลเท็จ ในทางปฏิบัติ นอกจากบัญชีหรืองบการเงินแล้วยังมีด้านการเงินที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะที่เป็นหรือเงินทุน (capital) เป็นปัจจัยหลักในการประกอบธุรกิจ

บทความนี้ต้องการจะชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของเงินทุนโดยเน้นเฉพาะเรื่องโครงสร้างเงินทุน (capital structure) และทำไมควรมีกรรมการอย่างน้อย 1 คนที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการเงิน ดังนั้น หากกรรมการตรวจสอบ 1 คนที่กล่าวถึงข้างต้นมีความเชี่ยวชาญด้านบัญชี ก็ควรมีกรรมการอีก 1 ท่านที่มีความรู้และประสบการณ์ด้าน

การเงิน โดยเฉพาะในองค์กรที่ผู้บริหารระดับสูงยังมีความรู้และประสบการณ์ด้านการเงินไม่เพียงพอ

ความเสี่ยงด้านการเงิน

เป็นที่เข้าใจกันดีว่าเงินหรือเงินทุนเป็นปัจจัยสำคัญในการหล่อเลี้ยงธุรกิจ ถ้าธุรกิจขาดแคลนเงินทุน ไม่มีเงินชำระค่าสินค้าหรือวัตถุดิบ ไม่มีเงินจ่ายเงินเดือนค่าจ้าง ความน่าเชื่อถือหดหาย โอกาสหาเงินมาหล่อเลี้ยงต่อไปเป็นไปได้ยาก การขาดแคลนเงินทุนเพื่อหล่อเลี้ยงธุรกิจถือเป็นความเสี่ยงที่เรียกว่าความเสี่ยงด้านสภาพคล่องทางการเงิน

แม้ว่าเจ้าของกิจการหรือหุ้นส่วนมีเงินทุนส่วนตัวเยอะ สามารถใส่เงินทุนเข้าไปในกิจการ อาจทำให้กู้ยืมมาใช้จ่ายได้มากขึ้น แต่เงินทุกบาททุกสตางค์ย่อมมีต้นทุน เงินของเจ้าของก็มีต้นทุนของการเสียโอกาส เงินกู้ยืมก็ต้องเสียดอกเบี้ย ทำให้มีต้นทุนของการประกอบธุรกิจและมีผลต่อผลประกอบการ หากช่วงไหนที่ภาวะตลาดเงินฝืดเคือง ทำให้

อัตราดอกเบี้ยสูง ก็ยังมีผลกระทบต่อผลประกอบการสูง เลยเกิดเป็นความเสี่ยงด้านต้นทุนการเงินที่ต้องบริหารจัดการอีกประการหนึ่ง

ความเสี่ยงหลักอีกด้านหนึ่งคือ ความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนที่มีโอกาสส่งผลกระทบต่อผลประกอบการอย่างรุนแรงต่อกิจการที่ต้องบริหารจัดการอีกด้านหนึ่ง โดยเฉพาะกิจการที่มีการนำเข้าวัตถุดิบหรือสินค้าและกิจการที่มีการส่งสินค้าออกไปขายต่างประเทศ

โครงสร้างเงินทุน

โครงสร้างเงินทุนที่ใช้ประกอบธุรกิจประกอบด้วยหนี้สินและทุน ขออนุญาตนะครับ ชาวบ้านเขานิยมเรียกว่า เงินกู้และเงินกูหนี้สินหลักใหญ่แล้วจะประกอบด้วย หนี้สินที่เกิดจากการกู้ยืมและที่เกิดจากการซื้อวัตถุดิบมาใช้ผลิตสินค้าหรือสินค้าสำเร็จรูป ส่วนทุนนั้นเป็นเงินของเจ้าของกิจการซึ่งอาจมาจากเจ้าของคนเดียวหรือหลายคนเข้า

หุ้นกัน ดังนั้น โครงสร้างของส่วน
ของเจ้าของกิจการหรือที่เรียกว่า
ทุนในเบื้องต้นจึงขึ้นอยู่กับรูปแบบ
ขององค์กรว่าเป็นกิจการเจ้าของ
คนเดียว หรือเป็นห้างหุ้นส่วน
สามัญ หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือ
บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชน
ส่วนโครงสร้างของหนี้สินและ
ทุนควรจะมีสัดส่วนที่เหมาะสม
อย่างไรมีปัจจัยต่างๆที่ต้องพิจารณา
อีกหลากหลายกรณี โดยทั่วไปแล้ว
หลักการพื้นฐานในการพิจารณา
โครงสร้างจะพิจารณาจากลักษณะ
ธุรกิจ และกลยุทธ์ธุรกิจซึ่งมีส่วน
กำหนดโครงสร้างเงินทุน

ประเด็นแรกเป็นเรื่องความ
เสี่ยงของธุรกิจ ธุรกิจที่มีความ
เสี่ยงสูง เช่น ธุรกิจที่เริ่มประกอบ
การใหม่ๆ หรือธุรกิจที่มีความไม่
แน่นอนหรือปัจจัยเสี่ยงสูง ควร
มีส่วนของทุนสูง การมีทุนสูงถือว่า
ธุรกิจมีภูมิคุ้มกันสูง แม้มีผล
ขาดทุนบ้าง ก็ยังมีทุนดำเนินการ
ต่อ เจ้าหนี้ยังมีความอุ่นใจบ้างที่

ยังมีทุนของเจ้าของรองรับผลขาดทุนได้อีก
ระยะหนึ่ง และนี่คือเหตุผลที่ธนาคารหรือ
สถาบันการเงินใช้ เป็นปัจจัยหนึ่งในการ
พิจารณาอนุมัติเงินให้กู้ยืม

ประเด็นต่อไปดูจากลักษณะของธุรกิจ
ธุรกิจการผลิตที่ต้องลงทุนในสถานที่ เครื่อง
มืออุปกรณ์สูง ต้องมีส่วนทุนสูง อธิบายได้ใน
อีกมิติหนึ่งว่าธุรกิจที่ต้องลงทุนในทรัพย์สิน
ถาวรสูง ควรมีแหล่งเงินทุนระยะยาวรองรับ
ทรัพย์สินเหล่านี้ แหล่งทุนระยะยาวก็คือส่วน
ของทุนและเงินกู้ระยะยาว ธุรกิจที่ซื้อขาย
ไปใช้ส่วนของทุนน้อย ยกเว้นธุรกิจเติบโตเร็ว
มีลูกหนี้และสต็อกสินค้าสูง จำเป็นต้องมีส่วน
ทุนรองรับมากขึ้น ธุรกิจธนาคารพาณิชย์มี
สินทรัพย์สภาพคล่องสูง สามารถมีสัดส่วน
หนี้ต่อทุนได้สูง

แม้เจ้าของกิจการมีเงินทุนเองเพียงพอ
แต่ไม่อยากจะรับความเสี่ยงไว้ทั้งหมด อาจใช้
เงินทุนจากการกู้ยืมส่วนหนึ่ง หากผิดพลาด
ธุรกิจล้มเหลว มีเจ้าหนี้มารับความเสี่ยงอีก
ด้านหนึ่ง หรือธุรกิจเจริญเติบโตเร็วต้องใช้

เงินทุนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จำเป็นต้องเพิ่มส่วน
เพื่อรักษาโครงสร้างเงินทุนที่เหมาะสมและ
อำนาจการกู้ยืม เจ้าของอาจลดความเสี่ยง
ที่ตนเองอาจมีทุนไม่เพียงพอต่อการต้องเพิ่ม
ทุนมากขึ้น และมีความเสี่ยงของธุรกิจที่อาจ
มีเงินทุนไม่เพียงพอ จึงเลือกทางหาส่วน
จากประชาชนโดยการแปลงเป็นบริษัทมหาชน
กรณีนี้เป็นประเด็นเกี่ยวกับความเสี่ยง

การรักษาความยั่งยืนของธุรกิจโดยการ
ลดความเสี่ยงข้างต้นจำเป็นต้องเข้าใจผล
กระทบเรื่องรายได้กับผลตอบแทนและอำนาจ
การควบคุม การกู้ยืมต้องมีรายจ่ายด้าน
ดอกเบี้ย และการมีผู้ถือหุ้นภายนอกมากขึ้น
จำเป็นต้องแบ่งปันกำไรให้ผู้ถือหุ้นภายนอกใน
รูปเงินปันผล และต้องลดอำนาจการควบคุม
บางส่วน การกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน
สถาบันการเงินจะควบคุมการประกอบธุรกิจ
ผ่านเงื่อนไขและข้อตกลงในสัญญากู้ยืมเงิน
ส่วนการมีผู้ถือหุ้นภายนอกโดยเฉพาะบริษัท
มหาชน อาจต้องลดที่นั่งกรรมการบางส่วน
ให้หุ้นส่วนอื่นหรือบุคคลภายนอก การแปร
เป็นบริษัทมหาชนเพื่อระดมทุนจากประชาชน
และนำหุ้นเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
ก็เพื่อให้หุ้นมีสภาพคล่อง สามารถระดม
ทุนเพื่อขยายกิจการได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้
ความเป็นบริษัทมหาชนและการระดมทุน
จากประชาชนยังต้องถูกควบคุมโดยพระราช
บัญญัติมหาชนและพระราชบัญญัติหลัก
ทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมแล้วเป็นการ
พิจารณาเรื่องการจัดสรรผลตอบแทน อำนาจ
การควบคุมและการกระจายความเสี่ยง

ต้นทุนจากเงินกู้เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อ
โครงสร้างเงินทุนในช่วงที่ภาวะตลาดหุ้นไม่ดี
การระดมทุนอาจลำบากและมีต้นทุนการเงิน
ที่สูง อาจมีความจำเป็นไปก่อนหน้าก่อน หรือ
จะก่อหนี้หรือออกหุ้นเพิ่มทุนขายให้ประชาชน
ต้องคำนึงถึงต้นทุนการเงินทั้ง 2 ด้าน ที่ต้อง
เข้าใจคือ ต้นทุนของหนี้หรือดอกเบี้ยจ่าย
ต้นทุนสุทธิต้องหักภาษีที่เกิดจากรายจ่าย
ด้านดอกเบี้ยก่อน (ใช้ได้กรณีที่อยู่ในรอบบัญชี
นั้นมีกำไรเพียงพอ) ส่วนเงินทุนจากประชาชน
ก็มีต้นทุน เจ้าของทุนมีความคาดหวังใน
ผลตอบแทน โดยเทียบเคียงกับโอกาสได้รับ
ผลตอบแทนหากไปลงทุนในรูปแบบอื่น โดย
ทั่วไปต้นทุนของเจ้าของจะสูงกว่าต้นทุนการ

กู้ยืมเพราะมีความเสี่ยงสูงกว่า

โครงสร้างเงินทุนที่เหมาะสมยังนิยม
พิจารณาเทียบเคียงกับองค์กรอื่นที่อยู่ในกลุ่ม
ธุรกิจเดียวกัน สถาบันการเงินเองก็นิยม
ใช้ข้อมูลนี้ประกอบการพิจารณาให้เงินกู้
ต้องเรียนเพิ่มเติมว่านอกจากสัดส่วนแล้ว
สถาบันการเงินจะดูไปถึงคุณภาพของ
สินทรัพย์ สภาพคล่องทางการเงินตลอด
จนความสามารถในการทำกำไร บริษัทที่มี
คุณภาพสินทรัพย์ดี ความสามารถทำกำไรดี
แม้จะมีสัดส่วนของหนี้สินต่อทุนสูงกว่าอีก
บริษัทหนึ่งที่คุณภาพสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ
ความสามารถทำกำไรต่ำ มีโอกาสกู้ยืมเงิน
จากสถาบันการเงินได้มากกว่า

โครงสร้างเงินทุนยังมีผลต่อราคาหุ้น ถ้า
ใช้ทุนตนเองสูง ฐานทุนใหญ่จะทำให้กำไรต่อ
หุ้นต่ำ ราคาหุ้นก็ต่ำตามไปด้วย แม้การกู้จะ
เสียดอกเบี้ยแต่หากมีกำไรส่วนเพิ่มมากกว่า
ดอกเบี้ยจ่าย ย่อมทำให้กำไรต่อหุ้นดีขึ้น

อย่างไรก็ตาม ต้องทำความเข้าใจว่าการ
สร้างผลตอบแทนต่อเจ้าของทุนมีเหตุการณ์
บางกรณีที่เป็นข้อจำกัด เช่น สภาพการ
แข่งขันสูง อาจต้องลดราคาสินค้าเพื่อรักษา
ส่วนแบ่งตลาด ลักษณะธุรกิจที่ใช้ส่วนทุนสูง
กำไรสุทธิต่อส่วนผู้ถือหุ้นจะให้ผลตอบแทนสูง
ยาก ธุรกิจที่ขยายเจริญเติบโตเร็ว ต้องใช้ทุน
เพิ่ม อาจจ่ายปันผลได้น้อย กรณีนี้ราคาหุ้น
น่าจะดีขึ้น จึงมีบางบริษัทนิยมแนะนำให้ขาย
หุ้นบางส่วน เงินที่ได้เสมือนเงินปันผล หุ้นส่วน
ที่เหลือคิดตามราคาใหม่มีมูลค่าเท่าเดิมหรือ
อาจจะมากกว่า

เห็นด้วยหรือยังครับว่าแค่เรื่องโครงสร้าง
เงินทุนที่ใช้ประกอบกิจการก็ต้องใช้ความ
ความเข้าใจไม่น้อย ยังมีเครื่องมือที่ใช้บริหาร
การเงินเพื่อให้ธุรกิจมีสภาพคล่องและมีผล
ตอบแทนที่ดีอีกมากมาย ซึ่งควรเป็นหน้าที่
ของฝ่ายบริหาร ถ้าขาดกรรมการที่มีความ
ประสบการณ์ด้านการเงิน คณะกรรมการ
คงดูไม่ออกว่าผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจ
ดีพอหรือไม่ ส่วนเรื่องโครงสร้างเงินทุนที่
กรรมการต้องรู้ เพราะคณะกรรมการต้อง
เป็นผู้พิจารณาอนุมัติการก่อหนี้ส่วนการ
เพิ่มทุนออกหุ้นต้องขออนุมัติโดยผู้ถือหุ้นซึ่ง
คณะกรรมการต้องถ่วงถ่วงและเห็นชอบ
ก่อน M&W